

natuurtoets

Quickscan natuurtoets Varseneresweg Om- men

Beoordeling van effecten op beschermde natuurwaarden

Opdrachtgever

The Citadel Company

Status

Concept

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Varseneresweg Ommen

Subtitel

Beoordeling van effecten op beschermde natuurwaarden

Projectcode

Datum

Status

17-324

16 juni 2017

Concept

Auteur(s)

R. (Rutger) Olthof

Tweede lezer

A. (Adriaan) de Gelder

Opdrachtgever

The Citadel Company

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Olthof, R. (2017). Quickscan natuurtoets Varseneresweg Ommen. Beoordeling van effecten op beschermde natuurwaarden. Rapport 17-324. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

	Samenvatting	1
1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doelstelling	3
1.2	Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.3	Leeswijzer	4
2.	Toetsingskader en onderzoeksmethode	5
2.1	Wettelijk kader	5
2.2	Onderzoeksmethode	6
3.	Gebiedsbescherming	7
3.1	Natura 2000	7
3.2	Natuurnetwerk Nederland	7
4.	Soortenbescherming	8
4.1	Flora	8
4.2	Zoogdieren	8
4.3	Broedvogels	10
4.4	Amfibieën	12
4.5	Overige soortgroepen	13
5.	Geraadpleegde bronnen	14

Samenvatting

Aanleiding en voorgenomen ontwikkelingen

In opdracht van The Citadel Company heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Dit onderzoek is noodzakelijk ten behoeve van een ruimtelijke onderbouwing voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging om de bouw van enkele wooneenheden mogelijk te maken. De realisatie van de wooneenheden gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of het voornemen conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden.

Gebiedsbescherming

- De plannen hebben geen negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebieden tot gevolg.
- Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland. Uit de digitale atlas van het NNN van de provincie Overijssel blijkt dat het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN gelegen is op een afstand van ruim 550 meter. In het beleid van provincie Overijssel staat dat (effecten van) ruimtelijke ontwikkelingen buiten het NNN niet beoordeeld hoeven worden. Vervolgstappen in het kader van het NNN zijn derhalve niet nodig.

Soortbescherming

- In het plangebied zijn potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen of te verwachten. Door de voorgenomen sloopwerkzaamheden gaan potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Schade aan onmisbare vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet te verwachten.
- Er worden geen vaste verblijfplaatsen van juridisch zwaarder beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën verwacht in het plangebied. Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van diverse laag beschermde grondgebonden zoogdier- en amfibiesoorten te verwachten.
- Een te slopen woning en schuur worden gebruikt als nestplaats door Huismus. Door de sloopwerkzaamheden gaan nestplaatsen van Huismus verloren. Overige jaar rond beschermde nesten van broedvogels worden niet verwacht.
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van bebouwing en struweel aangetroffen en of te verwachten zoals Merel, Spreeuw, Houtduif, Turkse tortel, Koolmees en Ekster.
- In het plangebied zijn geen flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten waarvoor een ontheffingsplicht geldt in de provincie Overijssel.

Advies

- Voorafgaand aan uitvoering van het project dient gericht onderzoek uitgevoerd te worden naar vleermuizen. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek kan het noodzakelijk zijn om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Mocht ontheffing noodzakelijk zijn, dan is het treffen van mitigerende maatregelen aan de orde.

- Voorafgaand aan uitvoering van het project dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar Huismus. Al duidelijk is dat ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is. Bij het aanvragen van ontheffing dienen mitigerende maatregelen meegenomen te worden.
- Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van laag beschermde grondgebonden amfibieën en zoogdieren verloren gaan. Voor laag beschermde amfibieën en kleine zoogdieren geldt in voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën en zoogdieren niet aan de orde is.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van The Citadel Company (contactpersoon dhr. D.J. Laanbroek) heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Dit onderzoek is noodzakelijk ten behoeve van een ruimtelijke onderbouwing voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging om de bouw van enkele wooneenheden mogelijk te maken. Om deze verhuizing mogelijk te maken en de locatie op te schonen, worden enkele wooneenheden gerealiseerd op het terrein. De voorgenomen ontwikkelingen gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of het voornemen conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het bedrijf Freeslocatie Ommen (de heer Van Marum) heeft het voornemen om zijn bedrijvigheden in het plangebied te verplaatsen naar het industrieterrein De Rotbrink te Ommen. Hierdoor ontstaat op de huidige locatie ruimte voor het realiseren van enkele wooneenheden. Hiertoe dient een ruimtelijke onderbouwing opgesteld te worden om de locatie te kunnen herbestemmen als categorie 'wonen'.

Het plangebied bevindt zich aan de Varseneresweg te Ommen (figuur 1.1). Het plangebied bestaat uit grasland, bosplantsoen, een poel en verharding waarop bebouwing is gesitueerd. Specifiek bestaat de bebouwing uit twee woningen, een aantal schuren die gebruikt worden voor opslag en een vervallen schuur midden op van het grasland.

Bij realisatie van de wooneenheden zal de aanwezige bebouwing, met uitzondering van de oostelijk gelegen woning, gesloopt worden. Verder zullen bij herinrichting van het terrein bomen aangeplant worden. De huidige bomen en haagbeplanting blijven behouden.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: Bing Maps.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven of en zo ja welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Toetsingskader en onderzoeksmethode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op gebieds- en soortenbescherming. Bescherming van houtopstanden is conform opdracht niet meegenomen in de rapportage. Voor de volledige wettekst verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de wet regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en/ of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of plannen of projecten (of andere handelingen) ingrepen / activiteiten in of nabij van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de wet regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).

Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van het NNN staat geheel los van de Wet natuurbescherming.

In het Barro staat dat gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

Om de aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten in beeld te brengen is gestart met literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of het plangebied binnen of nabij beschermde gebieden ligt en of beschermde soorten bekend zijn in en in de directe omgeving van het plangebied. Wij hebben gebruik gemaakt van NDFF¹ en provinciale kaartviewers (zie Geraadpleegde bronnen, hoofdstuk 5).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 6 juni 2017 is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten van de Wet natuurbescherming en mogelijke relaties tussen het onderzoeksgebied en beschermde gebieden. Tijdens het veldonderzoek is beoordeeld of (mogelijke) aanwezig zijn in bomen en struwelen. Bebouwing is onderzocht op geschiktheid voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en nestlocaties voor broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties (waaronder Huismus en Gierzwaluw). De buitenzijde van de bebouwing is geïnspecteerd op bouwkundige kenmerken als aanwezigheid van onder andere open stootvoegen en ruimten achter boeiboorden en onder dakpannen. Daarnaast zijn de bomen gecontroleerd op geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en als nestlocatie voor broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van horsten en geschikte holten en spleten.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn en is bepaald of het plangebied gelegen is in of nabij beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

¹ Op de gegevens van de NDFF rusten auteursrechten.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'Vecht- en Beneden- Reggegebied', gelegen op een afstand van circa 2,7 kilometer ten oosten van het plangebied. Gezien de afstand en de aard van de beoogde werkzaamheden zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden- Reggegebied' niet te verwachten.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Uit de interactieve kaarten van Overijssel blijkt dat het plangebied geen deel uit maakt van een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 550 meter afstand ten noordwesten van het plangebied. In het beleid van provincie Overijssel staat dat (effecten van) ruimtelijke ontwikkelingen buiten het NNN niet beoordeeld hoeven worden (provincie Overijssel 2015, provincie Overijssel 2017). vervolgstappen in het kader van het NNN zijn derhalve niet aan de orde.

4. Soortenbescherming

4.1 Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit door Engels raaigras gedomineerd grasland met overige kenmerkende soorten als, Ridderzuring, Paardenbloem en Smalle weegbree. Verder is op een aantal locaties een ruigte aanwezig met soorten als Grote brandnetel, Ridderzuring en Gewone raket. Aangetroffen boomsoorten zijn o.a. Zomereik, Berk *spec.*, Haagbeuk en enkele fruitbomen, welke met de huidige inrichtingsplannen behouden blijven.

Er zijn geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Gezien de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2017) worden deze ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora in het kader van de Wet natuurbescherming worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken niet verwacht binnen het plangebied.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstooring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de bebouwing in de vorm van gaten en kieren die toegang bieden tot spouwmuur. Specifiek gaat het om ruimten achter de boeiboorden en onder de dakpannen en loodbedekking van de te slopen woning. Negatieve

effecten op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen sloop zijn niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is noodzakelijk om de verspreiding van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in kaart te brengen.

Aanvullend onderzoek

Geadviseerd wordt aanvullend onderzoek uit te voeren conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakbe- raad 2017). Hierin is beschreven waar een vleermuisonderzoek (minimaal) aan moet voldoen om het ge- bruik van een (vaste) verblijfplaats door vleermuizen vast te kunnen stellen. Er worden vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar uitgevoerd. Specifiek gaat het om twee nachtelijke bezoeken in de peri- ode juni-half juli gericht op kraamkolonies/ zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in de pe- riode half juli tot half augustus gericht op baltslocaties/paarverblijfplaatsen van groepjes vleermuizen.

Voor het uitvoeren van het vleermuisonderzoek maken we gebruik van een batdetector. Met een batde- tector zijn vrijwel alle vleermuissoorten op naam te brengen. Het exacte moment van de onderzoeken is afhankelijk van het weer. Het moet namelijk droog, niet te koud en nagenoeg windstil zijn. Alle onder- zoeken vinden plaats rond de schemering om zo in uit-/invliegende exemplaren vast te stellen. Tevens stellen we eventuele vliegroutes en foerageergebieden vast tijdens de bezoeken. Indien van toepassing stellen we kaarten op met de locatie van vastgestelde verblijfplaatsen. Wanneer het nemen van vervolg- stappen (zoals het aanvragen van een ontheffing en het nemen van mitigerende maatregelen) noodzake- lijk is, vermelden we dit in de rapportage.

Mitigerende maatregelen

Mocht in de bebouwing verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan zijn de volgende stappen noodzakelijk:

- Bij aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is het aanvragen van ontheffing Wet na- tuurbescherming noodzakelijk bij bevoegd gezag (provincie Overijssel). Hiervoor dient een uitge- breide natuurtoets opgesteld te worden waarin duidelijk wordt welke functie het plangebied heeft voor vleermuizen, welke effecten optreden en op welke wijze effecten voorkomen wor- den. De looptijd van een ontheffing Wet natuurbescherming is maximaal 20 weken.
- Bij planning van de sloop dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteit van vleermuizen om verstoring in de meest kwetsbare perioden (kraam-, paar- en of overwinterings- periode) te voorkomen. De precieze planning is afhankelijk van de uitkomsten van het aanvul- lend onderzoek en de (verwachte) functie die het plangebied heeft voor vleermuizen. Normaliter is de meest geschikte periode voor het uitvoeren van sloopwerkzaamheden 1 oktober - 15 no- vember en 1 april -15 mei (weersafhankelijk).
- Voorafgaand aan de sloop is het noodzakelijk om de bebouwing ongeschikt te maken voor vleer- muizen door tochtgaten te maken. Hiervoor zijn verschillende manieren zoals het maken van ga- ten in muren, verwijderen van kozijnen en het verwijderen van dakpannen. Met een controle kan vervolgens gecheckt worden of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn.
- De voorgenomen sloopwerkzaamheden hebben tot gevolg dat potentiële verblijfplaatsen per- manent verdwijnen. Om dit te mitigeren dienen vervangende verblijfplaatsen te worden gereal- iseerd. Tijdelijke voorzieningen kunnen gerealiseerd worden door bijvoorbeeld het plaatsen van

speciale vleermuiskasten die in de meeste gevallen drie maanden voorafgaan aan de werkzaamheden geplaatst dienen te zijn. Daarnaast dienen in de nieuwbouw of in omliggende gebouwen permanente verblijven aangebracht te worden.

- Bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd in overleg met een vleermuisdeskundige.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het terrein is geschikt als foerageergebied voor soorten als Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Gewone dwergvleermuis. Door de voorgenomen plannen gaat echter geen belangrijk foerageergebied verloren. Bovendien blijft het plangebied na herinrichting geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De opgaande lijnvormige structuren in het plangebied zijn niet geschikt als onderdeel van een onmisbare vliegroute vanwege het ontbreken van samenhang met de omgeving.

De voorgenomen werkzaamheden geven dan ook geen aanleiding schade te veronderstellen aan onmisbare vliegroutes en belangrijk foerageergebied van vleermuizen. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek, en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Verblijfplaatsen van nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling, zoals Steenmarter, worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Rosse woelmuis, Mol en Huisspitsmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet Natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Huisumus

Tijdens het veldbezoek zijn drie nestlocaties van Huisumus waargenomen, waarvan één in de te slopen woning en twee in één de schuur ten oosten van deze woning. Door sloop van de panden gaan jaarrond beschermde nestplaatsen van Huisumus verloren. Om een volledig beeld te verkrijgen van de aanwezige nestlocaties is nader onderzoek naar Huisumus nodig.

Aanvullend onderzoek

Nader onderzoek dient volgens de richtlijnen in de soortenstandaard Huisumus (RvO 2014) uitgevoerd te worden.

In de periode 1 april tot en met 15 mei dienen minimaal twee inventarisatiemomenten te worden uitgevoerd bij goed weer overdag. Onderzoek buiten deze periode is mogelijk na 10 maart en tot 20 juni waarbij minimaal vier inventarisatiemomenten nodig zijn. In beide perioden wordt gelet op territoriaal gedrag (zang, balts) en nestelgedrag van huismussen. Met de informatie die met gericht onderzoek wordt verzameld, kan maatwerk worden geleverd met betrekking tot de te nemen mitigerende maatregelen. Tijdens het veldbezoek van 6 juni is reeds een eerste ronde Huisumus meegenomen.

Ontheffing en mitigerende maatregelen

Voor het wegnemen of verstoren van nestlocaties van Huisumus is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk en dienen de volgende maatregelen getroffen te worden:

- De sloop dient afgestemd te worden met het broedseizoen van Huisumus (april tot eind augustus). Eind augustus tot en met maart is zodoende de meest geschikte periode om de sloopwerkzaamheden uit te voeren.
- Voor uitvoering van werkzaamheden in de broedperiode van Huisumus dienen tijdelijke nestplaatsen te worden aangebracht in de vorm van bijvoorbeeld huismusnestkasten.
- Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periode tussen half juli en half december, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten aanwezig zijn.
- Bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd in overleg met een vogelkundige.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties

Overige soorten worden niet verwacht in het plangebied, waardoor vervolgstappen voor overige broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties niet aan de orde zijn.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bebouwing en beplantingsstruwelen in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Merel, Spreeuw, Roodborst, Kauw, Ekster, Houtduif, Turkse tortel en Koolmees.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half november, adviseren we na te gaan of nog bewoonde nesten van de vroeg of laat in het seizoen broedende Houtduif en Turkse tortel aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.4 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Voortplanting en overwintering van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In de poel op het terrein is voortplanting te verwachten van nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling. De poel ligt echter buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden waardoor schade aan amfibieën ter plekke uitgesloten is. Ook zijn enkele algemene soorten zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker overwinterend te verwachten in de strooisellaag onder begroeiingen in het plangebied.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2017). Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl.

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>)

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>)

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 6 juni 2017.

RVO (2014). Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*. Versie 2.0

Provincie Overijssel (2015). Omgevingsverordening Overijssel 2009, geconsolideerde versie, geldend vanaf 21-10-2015.

Provincie Overijssel (2017). Atlas van Overijssel (http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1). Geraadpleegd 16 juni 2017.

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen)

